

Informacja prasowa 12.04.2021 r.

Kręgi Wsparcia - Przyszłość Zaczyna się Dziś

W Zgierzu ruszył innowacyjny projekt „Kręgi Wsparcia - Przyszłość Zaczyna się Dziś”. Liderem w projekcie jest Stowarzyszenie BORIS, natomiast partnerami są Zarząd Główny Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną w Warszawie oraz trzy Koła PSONI Tarnów, Bytom i Zgierz.

Celem projektu jest wypracowanie środowiskowego systemu wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną (osoby z NI) na czas, kiedy pozostaną lub już żyją bez rodziców/opiekunów poprzez stworzenie wokół nich społecznej sieci przyjaznych ludzi – Kręgów Wsparcia.

Czym są Kręgi Wsparcia:

- Szansą **dla rodzin**, które zastanawiają się nad zabezpieczeniem przyszłości swojego dziecka, tak aby zostało ONO w środowisku lokalnym a nie trafiło do DPS.
- Szansą **dla osoby z NI** na pozostanie w swojej społeczności lokalnej wśród przyjaznych, pomocnych ludzi.
- Szansą na spokojne przygotowanie się i zaplanowanie, pod okiem specjalistów, zabezpieczenia mieszkaniowego i finansowego dla osoby z NI.
- Szansą **dla rodzin i osób z NI** na udział w procesie otwierania środowiska lokalnego na osoby z NI, ich potrzeby.

Inspiracja pochodzi od kanadyjskiej organizacji PLAN (plan.ca), w której wypracowano wsparcie środowiskowe dla rodzin w odpowiedzi na pytanie - **co stanie się z dzieckiem z niepełnosprawnością, kiedy jego rodzice, opiekunowie odejdą?**

- Kluczową kwestią jest stworzenie wokół osoby z NI Kręgu Wsparcia, który otoczy ją przyjazną siecią sojuszników zarówno ze sfery formalnej, jak i nieformalnej.
- Daje to szansę na społeczne zabezpieczenie potrzeb osoby z NI, ale równie daje szansę na uregulowanie i zaplanowanie sytuacji prawnej czy finansowej, zabezpieczenie miejsca do życia (domu) oraz zapewnienie środków utrzymania.
- Działamy równolegle w dwóch perspektywach: perspektywa długofalowa - planowanie bezpiecznej przyszłości osoby z NI i zabezpieczeń na przyszłość oraz udane życie tu i teraz, dążenie do polepszenia jakości życia i samodzielności osoby z NI.

Model *Bezpieczna przyszłość* w oparciu o Kręgi Wsparcia, jest już realizowany od dwóch lat w 8 społecznościach w Polsce (Jarosław, Suwałki, Ostróda, Biskupiec, Elbląg, Goleniów, Nidzica, Gdańsk, www.kregiwsparcia.pl), gdzie na co dzień obserwujemy jak ważne zmiany zachodzą w życiu osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin.

Jak ważny jest to projekt mówią o tym sami uczestnicy:

- *Mój syn dzięki udziałowi w kręgach wsparcia stał się bardziej otwarty na relacje z innymi, chętnie uczestniczy w spotkaniach i warsztatach, bierze też w nich aktywny udział. Nigdy nie chciał korzystać z telefonu, a obecnie chętnie odbiera i oddzwania. Zauważyłam większą radość u syna – mówi mama dorosłej osoby z niepełnosprawnością intelektualną z Jarosławia.*

- *Uczestnicząc w projekcie "Bezpieczna przyszłość" realizuję się jako rodzic osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Dało mi to siłę w dokonaniu zmian w życiu moim i mojego syna. Współpraca z prawnikiem i psychologiem skłoniła mnie do rozwodu z uzależnionym partnerem. Decyzja ta miała ogromny wpływ na mnie i równowagę psychiczną mojego syna. Obecnie ze spokojem i nadzieją patrzę w przyszłość wiedząc, że mogę liczyć na współpracę tak dużego grona życzliwych osób – wyznaje mama biorąca udział w projekcie w Ostródzie.*

Mamy liczne dowody na to, że dla wielu osób z niepełnosprawnością intelektualną „Przyszłość zaczyna się dziś”. Pan Aleksander odkąd przystąpił do kręgów wsparcia, częściej spotyka się z ludźmi. Chętnie korzysta też ze spotkań, zwłaszcza przypadły mu do gustu spotkania w Miejskiej Bibliotece Publicznej, gdzie odbywają się projekcje filmowe. Od niedawna zaczął też uczęszczać na zajęcia sportowe i doradczo-psychologiczne organizowane przez Klub Absolwenta WTZ. Korzystając z różnych form aktywności Aleksander ma kontakt z kolegami z WTZ i poszerza grono swoich znajomych. Od stycznia 2020 r. jest pracownikiem przedsiębiorstwa GPR Guma Plastik i Recykling. Praca dodała Aleksandrowi wiary w siebie, otwartości, a jego samoocena wzrosła. W rozmowie ze specjalistką ds. rodzin Aleksander stwierdził: *„jestem bardzo zadowolony ze swojego obecnego życia”*. - *Cała droga jego aktywności i korzystania z wiedzy i pomocy specjalistów, którzy z nim pracowali i pracują, pozwoliła Olkowi uwierzyć w siebie, nabrać pewności, że warto pracować, warto się dyscyplinować. Zrozumiał również, że przy jego schorzeniu bardzo ważne jest systematyczne leczenie - wyjaśnia siostra Grażyna*. Aleksander przygotowuje się do samodzielnego życia przy wsparciu. Ma już wypracowane zabezpieczenie mieszkaniowe i finansowe, wie na kogo może liczyć. Coraz częściej podejmuje decyzje i otwiera się na relacje z ludźmi.

Jednym z ważniejszych filarów rozwoju nowego środowiskowego systemu wsparcia osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin w oparciu o innowacyjne Kręgi Wsparcia jest Planowanie skoncentrowane na tej Osobie. Drugim ważnym filarem nowego podejścia jest współpraca z rodzinami, a trzecim to tworzenie kręgów wsparcia i praca w społeczności.

Deinstytucjonalizacja czyli proces przejścia od opieki instytucjonalnej do wsparcia na poziomie społeczności lokalnych z poszanowaniem podmiotowości i przyrodzonej godności wszystkich osób, w tym prawa do decydowania o własnym życiu, to koło zamachowe do budowania bezpiecznej przyszłości osób z niepełnosprawnością intelektualną w ramach kręgów wsparcia. Samostanowienie, wolność i możliwość o decydowaniu o swoim życiu są wpisane w DNA Projektu „**Kręgi wsparcia – Przyszłość zaczyna się dziś**”.

Udane życie w społeczności

Wstępem do udanego życia osoby z niepełnosprawnością intelektualną jest **Planowanie skoncentrowane na osobie**, które ma wyzwalać **nadzieję**. To jest najważniejsze zadanie planu działań na przyszłość, który ma wspierać osobę z niepełnosprawnością intelektualną w dobrym życiu w społeczności lokalnej, tak aby osoba z NI mogła w sposób pozytywny razem ze swoim zespołem planistycznym – zaplanować swoje udane życie na przyszłość. Jest to systemowa zmiana w społeczności lokalnej, której celem jest sprawienie, aby każda osoba z NI czuła się pełnoprawnym członkiem swojego środowiska.

Planowanie skoncentrowane na osobie ma określić cele i działania, które dają szansę na lepsze jakościowo, samodzielne życie w społeczności na miarę swoich możliwości. Planowanie to powinno

opierać się o potencjały i potrzeby danej osoby, nigdy nie powinno bazować na jej brakach i deficytach. Osoba w tym procesie jest zawsze **w centrum**.

Wartościowe doświadczenia

Podejście to umożliwia wzmacnianie i wspieranie osoby z NI w oparciu o partnerskie relacje i zaangażowanie. Planując działania zastanawiamy się wspólnie jak możemy zwiększyć obecność osób z niepełnosprawnością intelektualną w społeczności w oparciu o relacje, poczucie szacunku i godności. Ważne jest wspieranie podejmowania samodzielnych decyzji i co jest kluczowe, wnoszenie wkładów i darów, czyli rozwoju talentów osób z niepełnosprawnościami i ich ról społecznych w przestrzeni publicznej.

Dwa podejścia do planowania

Wyróżniamy dwa podejścia do Planowania - model tradycyjny i model skoncentrowany na osobie. W modelu tradycyjnym mamy cele zdeterminowane przez negatywne zachowania, które osoba ma zmienić lub zmniejszyć. Plan zakłada program dostarczenia usług, plany są robione dla danej osoby i są dosyć do siebie podobne, najczęściej nie obejmują tworzenia relacji i życia w społeczności.

W planowaniu skoncentrowanym na osobie wizja opiera się na pozytywnych doświadczeniach i działaniach, które osoba ma zwiększyć. Plan zakłada holistyczne widzenie osoby, z dopasowanymi usługami oraz zaangażowanie w życie społeczności. Plany robione są z zespołem planistycznym - osobą, rodziną, sojusznikami. Każdy plan ma unikalny spersonalizowany charakter - indywidualne podejście do osoby, wokół której projektowane są działania. Podkreśla się tworzenie relacji i kręgu wsparcia wokół osoby i dobre życie w społeczności.

Zasoby i potencjały

To co jest najważniejsze w PSO to oparcie się o potencjały i zasoby osoby z NI. To jest właśnie indywidualne podejście, wspieranie podejmowania decyzji. To są cele, które wynikają z potrzeb i realna zmiana w życiu osoby. Wyróżniamy dwie perspektywy planowania. Jedną to perspektywa długofalowa, która zabezpiecza tę osobę w dłuższej perspektywie, w szczególności, jeśli myślimy, że opiekunowie lub rodzice odejdą. Drugą perspektywą to planowanie tu i teraz, wspieranie coraz większej samodzielności w aktualnej rzeczywistości.

Etapy

Etapy planowania to odkrywanie osoby i tego co ważne dla niej w przyszłości. Poszukujemy możliwości, potrzeb, poczucia bezpieczeństwa. W pierwszym kroku tworzymy jej wymarzoną wizję, a następnie tworzymy kręgi wsparcia do tego, żeby ta wizja mogła być urzeczywistniana. Działamy konstruktywnie i refleksyjnie, wyciągamy wnioski.

Spotkania

Planowanie skoncentrowane na osobie opiera się na spotkaniach w węższym i szerszym gronie. Są to spotkania zespołu planistycznego z osobą z NI, która jest zawsze w centrum uwagi oraz z rodziną, z sojusznikami, którzy są ważni dla tej osoby.

To jest właśnie zespół planistyczny, który tworzy plan na przyszłość, który ściśle ze sobą współpracuje. Zespół ten staje się również częścią kręgu wsparcia, który jest systematycznie poszerzany o nowe osoby z najbliższego otoczenia.

Pozytywna zmiana

Wszystkie działania są skoncentrowane na tym, aby osiągnąć pozytywną zmianę. Zmianę, która bazuje na potencjałach, zainteresowaniach i mocnych stronach osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Nie na deficytach i brakach. Zmiana ta ma wyzwalać nadzieję, pozwala podjąć małe i duże kroki. Zmiana, która jest rzeczywista i realna, wyznacza pewne działania i cele. Jest to niezwykle istotny filar środowiskowego modelu wsparcia (www.kregiwsparcia.pl) jakim są kręgi, które rozwijają się już w Goleniowie, Gdańsku, Elblągu, Ostródzie, Nidzicy, Suwałkach, Jarosławiu, Biskupcu. Jak również od 2021 roku w 3 nowych społecznościach lokalnych: Bytomiu, Tarnowie i Zgierzu w ramach projektu „**Kręgi wsparcia – Przyszłość zaczyna się dziś**”, realizowanego z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy, finansowanego z Funduszu EOG.

Każdy z nas może mieć swój udział w tej pozytywnej zmianie.

Więcej informacji na www.kregiwsparcia.pl/upowszechnianie

**Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób
z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Zgierzu**

ul. Chełmska 42/42a, 95-100 Zgierz

tel. 42 716 24 86

Projekt realizowany jest w ramach **Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy (Active Citizens Fund – National)** jest on jednym z 11 programów prowadzonych w Polsce ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (tzw. Funduszy norweskich i Funduszy EOG) 2014-2021 i jednym z dwóch przeznaczonych na wsparcie działalności organizacji społecznych. Celem Funduszu jest wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego, aktywności obywatelskiej oraz upodmiotowienie grup zagrożonych wykluczeniem.

